

[Ministeren for Grønland]

var større end fordelene. Atassut hævdede bl.a., at folk, som ikke ville undvære spiritus eller var forfaldne til spiritus, ødelagde familiens økonomi, når de supplerede deres points på det sorte marked. Det forekom også, at grønlandske produkter blev betalt med points.

Atassut mente endvidere, at spiritusrationeringen havde gjort spiritus uhyre interessant, og at de unge så frem til, at de blev 18 år og kunne få deres points. Følgen var, enten at de begyndte at drikke – måske før de ellers ville være begyndt – fordi disse points skulle bruges, eller at de solgte deres points. Det blev også nævnt, at svagelige ældre blev forulempet enten ved, at deres indkøb blev stjålet, eller ved, at man tog deres points.

Siumut gik ind for, at spørgsmålet om ændringer afventede en betænkning fra landstyrets arbejdsgruppe, der skulle foretage en analyse og gennemgang af foreliggende udtalelser og materiale vedrørende rationeringsordningens virkninger.

Der blev herefter på grundlag af resultaterne af arbejdsgruppens arbejde på landstingets efterårssamling 1981 med tilslutning fra atassut og siumut taget principbeslutning om afskaffelse af pointordningen. Først skulle det imidlertid på den følgende samling drøftes, hvordan forbruget ellers kunne begrænses. Afskaffelse af ordningen blev så formelt vedtaget på landstingets forårssamling 1982 med virkning pr. 1. april 1982, dvs. at rationeringen varede knap 3 år. Samtidig blev det besluttet, at alkoholforbruget skulle reguleres gennem differentierede afgifter på de forskellige stærke drikke. Endvidere blev hjemmestyrets oplysningsafdeling, tusarliivik, anmodet om at gennemføre en oplysningskampagne om alkohol.

Med hensyn til udviklingen i forbruget synes det relevant at sammenligne, hvordan udviklingen har været fra før rationeringen (1978) til et helt rationeringsår (1980) og fra dette år til 1982, hvor rationeringen dog kun har været ophævet i de sidste 9 måneder.

Den kgl. grønlandske Handel har oplyst de mængder øl, vin og spiritus, der er opsendt i årene fra 1977 til 1982 til Grønland, jfr. vedlagte bilag. Der er altså tale om importtal og ikke om tal for forbruget.

Det ses, at rationeringen betød en ret væsentlig nedgang. Målt i ren alkohol faldt im-

porten fra 1978 til 1980 med $\frac{1}{3}$. Det var især importen af spiritus og hedvine, der faldt.

Importen i 1982 er præget af, at rationeringen først blev ophævet 1. april, og af, at lagrene blev forøget i løbet af foråret. Med disse forbehold viser tallene en fordobling fra 1980 til 1982. Importen var i 1982 ca. $\frac{1}{3}$ højere end før rationeringen.

Tallene for importen i de første 8 måneder af 1983 synes at tyde på, at importen bliver mindre end året før og måske lidt under importen før rationeringen.

Sikkert er det imidlertid, at der er sket en omlægning af forbruget over mod bordvine i stedet for spiritus og hedvine, og det må betragtes som en sund udvikling.

Bortset fra forbrugsomlægningen er alkoholforbruget altså nogenlunde det samme som før rationeringen, og man må derfor fortsat se med bekymring på de konsekvenser, forbruget har for mange sider af det grønlandske samfund. Da dette spørgsmål som nævnt indledningsvis hører under Grønlands hjemmestyre, vil jeg begrænse mig til at omtale, hvilke konsekvenser alkoholforbruget har for det grønlandske sundhedsvæsen, som jo stadig er mit ansvarsområde.

Landslægen, som jeg har anmodet om at undersøge, om frigivelsen af alkoholen har haft virkninger for sundhedsvæsenet, oplyser, at der ikke foretages registreringer på sygehusene af virkningerne af misbrug af alkohol. Man kunne eventuelt undersøge dødsattesternes oplysninger nærmere, men han mener, at man ofte undlader at oplyse alkoholindtagelse som den egentlige dødsårsag. Mere kroniske skader som delirium er sjældne, mens kroniske mave-/tarmkatarer ofte registreres, dog uden at diagnosen sættes i relation til alkoholforbrug. Der registreres også hvert år få tilfælde af akut alkoholforgiftning, der medfører døden, ligesom der også registreres få tilfælde af sekundære følger, såsom ihjelfrysning og lignende.

Det er ikke muligt at se, om ophævelse af rationeringen har haft indflydelse på disse forhold. Heller ikke bevægelserne i de registrerede tilfælde af kønssygdomme kan sættes i relation til indførelse og ophævelse af rationeringen.

Som det fremgår af ovennævnte, registreres ulykkestilfælde og vold i forbindelse med alkohol ikke konsekvent ved sygehusene i Grønland, idet man ikke for tiden har et eg-